

**Quickscan FF-wet voor groot
onderhoud en sloop
De Lariks te Assen.**

**Quickscan FF-wet voor groot onderhoud
en sloop De Lariks te Assen.**

Status

Concept

Datum

12 mei 2015

Handtekening

Matthijs Bokje

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Methode	5
1.4 Plangebied	6
1.5 Voorgenomen ontwikkeling	7
2 Flora en fauna op de locatie: resultaten, effecten en vervolg	8
2.1 Vogels	8
2.2 Vleermuizen	9
2.3 Overige zoogdieren	10
2.4 Overige soorten	10
2.5 Licht beschermde soorten	10
3 Conclusie	13
3.1 Samenvatting matig zwaar en zwaar beschermde soorten	13
3.2 Samenvatting effecten en vervolg	13
4 Literatuur en bronnen	15

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Actium Wonen is voornemens op diverse locaties in de wijk De Lariks te Assen woningen te slopen of groot onderhoud uit te voeren. Effecten op beschermde flora en fauna als gevolg van de gewenste ontwikkelingen, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Buro Bakker is gevraagd om middels een verkennende toetsing (quickscan) eventueel aanwezige beschermde flora en fauna in beeld te brengen en de effecten van de gewenste ontwikkelingen op deze soorten te beoordelen.

Met de quickscan wordt eenduidig in beeld gebracht of en welke beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten voor deze soorten, leidt de quickscan tot aanbevelingen voor vervolgstappen. Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt wordt binnen de kaders van de Flora- en faunawet.

1.2 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving is gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De soortbescherming is hierbij uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet beschermt een aantal veelal zeldzame of kwetsbare planten- en diersoorten. Relevant zijn in het kader van deze quickscan vooral de bepalingen die van toepassing zijn op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. De Flora- en faunawet is overal in Nederland van toepassing, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten.

Er worden in de Flora- en faunawet drie verschillende beschermingsniveaus gehanteerd: een lichte, een matige en een zware bescherming. Voor soorten met een lichte bescherming geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Bij matig en zwaar beschermde soorten zijn mitigerende maatregelen van toepassing als effecten van de gewenste ontwikkeling niet uitgesloten kunnen worden. Dit betekent dat ontwerp, planning en/of uitvoering afgestemd moeten worden op de beschermde soorten, zodanig dat de functionaliteit van de verblijfplaats van deze soorten behouden blijft. Een ontheffingsprocedure treedt in werking als mitigatie niet mogelijk is.

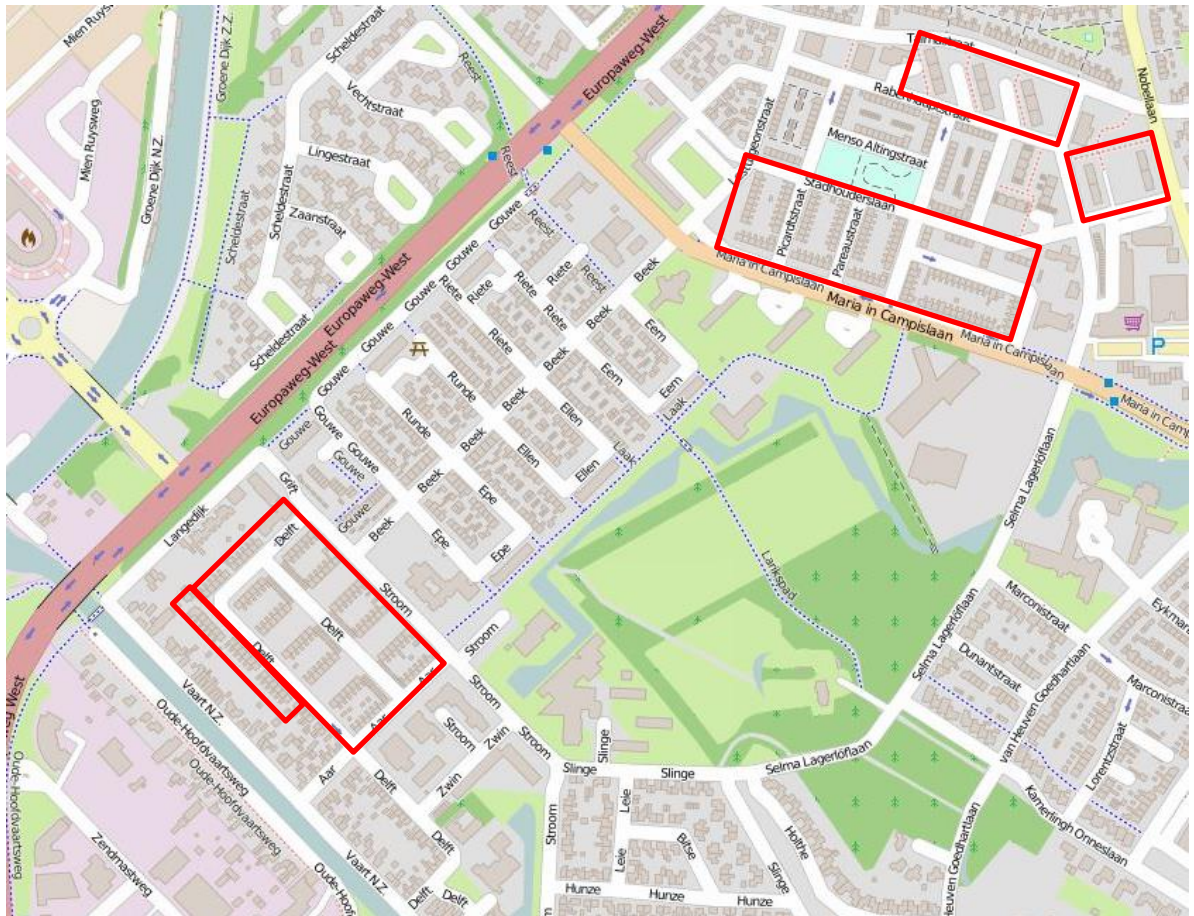
1.3 Methode

Om een indruk te krijgen van de (potentiële) natuurwaarden van de locaties is op 28 april 2015 een veldbezoek gebracht. Bij het veldbezoek zijn alle woningen geïnspecteerd op potenties voor en aanwezigheid van beschermde soorten. In deze rapportage wordt de vertaalslag gemaakt naar de effecten van de uit te voeren werkzaamheden.

Voor de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn daarnaast de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie bronnen achter in dit rapport). Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten op basis van terreinkenmerken.

1.4 Plangebied

Alle woningen zijn gelegen in de wijk de Lariks te Assen. De meeste woningen zijn na-oorlogse productiewoningen. Verder zijn er vijf appartementencomplexen aanwezig.

Figuur 1 Locaties van de woningen rood omkaderd. Kaart: Openstreetmaps.org

Figuur 2 Impressie van het type bebouwing, waarbij woningen op de foto rechts het meest voorkomend zijn.

1.5 Voorgenomen ontwikkeling

In onderstaande tabel zijn alle complexen weergegeven, met daarachter de straat en het type werkzaamheden.

Tabel 1 Locaties van de quickscan, met daarbij het onderdeel waar werkzaamheden aan plaatsvinden.

Complex	Straat	Type werk
1046	Rabenhautstraat	Sloop
1034	Nobellaan/Stadhouderslaan	Sloop
1035	Bentham Reddingiusstraat/Stadhouderslaan	Sloop, optie groot onderhoud
1036	Bentham Reddingiusstraat/Lesturgeonstraat/Maria in Campislaan/Pareastraat/Picardtstraat/Rudolf van Coevordestraat	Groot onderhoud, optie sloop
1038	Aar/Delft/Stroom	Groot onderhoud

2 | Flora en fauna op de locatie: resultaten, effecten en vervolg

---

In de paragrafen 2.1 tot en met 2.5 wordt de (mogelijke) aanwezigheid van zwaar en matig zwaar beschermde flora en fauna besproken op de locaties. Daarbij wordt beschreven wat de effecten van de werkzaamheden kunnen zijn op deze soorten. Wanneer er geen beschermde soorten worden verwacht, of er geen negatieve effecten aan de orde zijn, zal onderbouwd worden waarom. In het geval van negatieve effecten op matig zwaar of zwaar beschermde soorten kan een vervolgonderzoek aan de orde zijn. Dit wordt vervolgens verder toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens een samenvatting gegeven van alle resultaten, effecten en wordt duidelijk beschreven hoe het vervolg eruit ziet indien er op locaties beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn.

2.1 Vogels

Jaarrond beschermde soorten

Vogels met jaarrond beschermde nesten die in bebouwing kunnen voorkomen zijn Huismus en Gierzwaluw. Huismussen hebben hun nesten met name onder dakpannen. De dieren kunnen toegang krijgen tot ruimtes onder de dakpannen via dakgoten, gevelpannen, nokpannen en scheef liggende dakpannen. Gierzwaluwen hebben hun nesten vaak aan kopse kanten van woningen en gebouwen, onder de eindnok of onder de gevelpannen. Indien de helling van het dak stijl genoeg is kunnen de dieren ook toegang tot nestlocaties krijgen via scheefliggende dakpannen.

Omdat het veldbezoek in de optimale tijd voor het inventariseren van Huismussen is uitgevoerd kon reeds een goede indruk van het aantal aanwezige nesten worden gekregen. Met name in de rijtjeswoningen werden nesten van Huismussen aangetroffen. De dieren verkregen met name toegang via de gevelpannen en toegang via de dakgoot. De Huismussen broeden daarbij onder de gevelpannen en onder de onderste rij pannen bij de dakgoot. Alleen de woningen in complex 1035 hebben wel een pannendak maar zijn niet geschikt voor Huismussen. Er zijn geen geschikte openingen voor nesten.

De Gierzwaluwen waren op het moment van het veldbezoek nog niet aanwezig op de nestlocaties. Deze kunnen echter op voorhand worden uitgesloten op alle locaties. De woningen zijn niet hoog genoeg of de vogels kunnen geen toegang krijgen onder gevelpannen en/of eindnokken (fig. 3).

Figuur 3 Gevelpannen zijn niet toegankelijk voor Gierzwaluwen door betimmering of metselwerk.

In de appartementencomplexen is geen mogelijkheid voor Huismussen en Gierzwaluwen om tot broeden te komen. Deze locaties hebben een plat dak zonder dakpannen. Huismussen broeden voornamelijk onder dakpannen. Voor Gierzwaluwen zijn geen geschikte openingen aanwezig waardoor de dieren toegang kunnen krijgen tot holtes waarin ze een nest kunnen hebben.

In een aantal woningen zijn reeds nesten van Huismussen aangetroffen. Omdat conform de Soortenstandaard Huismus twee bezoeken moeten worden uitgevoerd is nog één extra bezoek noodzakelijk vóór eind mei, waarbij de woningen worden geïnspecteerd op broedende Huismussen. Op de volgende locaties werden reeds broedende Huismussen aangetroffen:

- Maria in Campislaan: 12 nesten
- Picardtstraat: 4 nesten
- Pareaustraat: 4 nesten

Omdat reeds Huismussennesten zijn vastgesteld is het daarna noodzakelijk ontheffing aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Onderdeel van de ontheffing is het uitwerken van compenserende en mitigerende maatregelen.

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogels zijn zwaar beschermd. Buiten het broedseizoen, wanneer de nesten niet in gebruik zijn, mogen de nesten wel gewoon worden weggenomen in tegenstelling tot jaarrond beschermde nesten van een beperkte groep vogels (zie vorige kopje). Op locaties waar broedende vogels aanwezig zijn die verstoord kunnen worden door de werkzaamheden dient gewacht te worden met het werk tot na het broedseizoen.

Op een aantal locaties werden broedende Kauwen op de schoorsteen waargenomen. Het gaat om de woningen in complex 1035. De vogels gebruikten diverse schoorstenen verspreid over het plangebied als nestlocatie.

Werkzaamheden dienen op deze locatie buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voor de Kauw loopt dit globaal van begin maart tot half juli. Er zijn geen verdere stappen of maatregelen noodzakelijk.

2.2 Vleermuizen

De woningen aan de Pareaustraat bieden potenties voor vleermuisverblijfplaatsen. Het gaat dan met name om de kopse kanten. Op een aantal locaties aan de Pareaustraat zijn de gevelpannen dichtgemetseld waardoor vleermuizen geen toegang hebben tot de spouwmuur. Bij enkele woningen aan de Pareaustraat is de spouwmuur echter vrij toegankelijk via de gevelpannen.

In de andere woningen zijn geen potenties voor vleermuizen. Er zijn bijvoorbeeld geen gevelpannen aanwezig, maar een gemetselde dakrand. Op enkele locaties maakt ook dak- en gevelbetimmering de toegang voor vleermuizen tot de spouwmuren en ruimtes onder het dak onmogelijk. Ruimtes onder de dakgoot zijn niet toegankelijk.

Om vast te stellen of er zwaar beschermde vleermuisverblijfplaatsen aan de Pareaustraat aanwezig zijn is het noodzakelijk vleermuisonderzoek uit te voeren. Bij dit onderzoek zal verspreid over de periode mei tot en met september vier maal gekeken worden naar in- en uitvliegende vleermuizen. Wanneer dan verblijfplaatsen worden aangetroffen is het noodzakelijk ontheffing bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland aan te vragen. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is het uitwerken van mitigerende en compenserende maatregelen.

2.3 Overige zoogdieren

Het voorkomen van de matig zwaar beschermde Steenmarter in Assen is bekend (www.zoogdiervereniging.nl). De soort kan foerageergebied hebben in en om de woningen. Verblijfplaatsen zijn niet waarschijnlijk. Bewoners zouden moeten klagen over overlast van de dieren en er werden bovendien geen sporen aangetroffen van de soort.

Overige zoogdieren met een zwaardere bescherming zijn niet aanwezig. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.4 Overige soorten

Het voorkomen van overige soorten met een juridisch zwaarder beschermingsregime (flora, reptielen, amfibieën, vissen, libellen, dagvlinders en andere ongewervelden) kan op voorhand worden uitgesloten. Voor deze soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.5 Licht beschermde soorten

In het plangebied is leefgebied aanwezig voor een gering aantal licht beschermde soorten. Het betreft de volgende soorten:

- Zoogdieren: Egel, Bosmuis, Huisspitsmuis.

De negatieve effecten op licht beschermde planten en dieren zullen niet leiden tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft allemaal algemene soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling. Schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkene

3 | Conclusie

3.1 Samenvatting matig zwaar en zwaar beschermde soorten

In tabel 2 is een overzicht weergegeven van de (mogelijke) aanwezige zwaar beschermde soorten waarop negatieve effecten op voorhand niet zijn uit te sluiten. Het gaat daarbij om vleermuizen en algemene broedvogels. Huismussen en Gierzwaluwen zijn in de tabel opgenomen vanwege hun algemene voorkomen in bebouwing. Andere matig zwaar of zwaar beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Tabel 2 Overzicht van (mogelijk) aanwezige zwaar beschermde soorten per locatie, waarop de werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben. Rood = Nader onderzoek; Oranje = Maatregelen

Complex	Straat	Vleermuizen	Huismussen	Gierzwaluwen	Alg. broedvogels
1046	Rabenhautstraat	Nee	Ja	Nee	Nee
1034	Nobellaan/Stadhouderslaan	Nee	Nee	Nee	Nee
1035	Benthem Reddingiusstraat/Stadhouderslaan	Nee	Nee	Nee	Ja
1036	Benthem Reddingiusstraat/Lesturgeonstraat/Maria in Campislaan/ /Picardtstraat/Rudolf van Coevordestaat	Nee	Ja	Nee	Nee
1036	Pareaustraat	Ja	Ja	Nee	Nee
1038	Aar/Delft/Stroom	Nee	Ja	Nee	Nee

3.2 Samenvatting effecten en vervolg

Algemene broedvogels

Vanwege de (mogelijke) aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels (Kauw) bij complex 1035 moet op deze locatie buiten het broedseizoen van de Kauw gewerkt worden. Dit betreft de periode van begin maart – half juli. Er is geen ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Op de in tabel 2 onder Huismussen rood gemarkeerde locaties zijn reeds nesten van Huismussen aangetroffen. Om het exacte aantal in kaart te brengen is nog één bezoek vóór eind mei noodzakelijk, conform de Soortenstandaard Huismus. Door volgens deze Soortenstandaard te werken is juridische houdbaarheid gegarandeerd. Na afronding van het onderzoek is een ontheffingsaanvraag bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland noodzakelijk. Onderdeel van deze aanvraag is het opstellen van een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen zijn uitgewerkt.

Vleermuizen

Vanwege de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen aan de Pareaustraat is het noodzakelijk een nader onderzoek uit te voeren op die locatie. Dit onderzoek bestaat uit vier bezoeken verspreid over de periode van mei tot september, conform het Vleermuisprotocol 2013. Door te werken volgens dit protocol is juridische houdbaarheid gegarandeerd. Wanneer bij het onderzoek verblijfplaatsen worden aangetroffen is een ontheffingsaanvraag bij de Rijksdienst voor Ondernemend

Nederland noodzakelijk. Onderdeel van deze aanvraag is het opstellen van een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen zijn uitgewerkt.

Licht beschermde soorten

Voor de licht beschermde soorten geldt alleen de zorgplicht. De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen.

4 | Literatuur en bronnen

- *DR-loket, 2009.* Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten Flora- en faunawet.
- *Kapteyn, K., 1995.* Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- *Openstreetmaps.org*
- *Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014.* Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus* Versie 2.0.

Colofon

Opdrachtgever

Actium Wonen

Contactpersoon

Dhr. S. Mehanovic

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Weiersloop 9
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

Michiel van Kerkvoorde

Rapportage

Matthijs Bokje

Veldwerk

Matthijs Bokje

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2015); Quickscan FF-wet voor groot onder-
houd en sloop De Lariks Assen. Rapport P15112, Assen.

Foto's: Matthijs Bokje